

Sygn. akt II CSK 527/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa K. D. i M. D.
przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt X Ga [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 11 kwietnia 2018 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego przesądzenia, czy złożona do akt sprawy przez biegłego sądowego opinia, która została sporządzona przez niego wraz z pomocą innych osób, które nie zostały powołane do jej wykonania wspólnie z biegłym przez Sąd, może stanowić dowód z pisemnej opinii tego biegłego sądowego, a ponadto powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej

(por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Twierdzenia skarżącego nie wystarczają do wykazania, by w sprawie doszło do ziszczenia się przesłanki wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Pytanie zostało zredagowane w sposób odbiegający od istoty przedstawionej przesłanki przedsądu, bowiem prezentowane zagadnienie musi dotyczyć kwestii prawnej pozostającej w związku z rozstrzygnięciem sprawy. Sformułowanie przez skarżącego zagadnienia wskazuje na dążenie do uzyskania odpowiedzi związanej z oceną trafności kwestionowanego rozstrzygnięcia, tj. przez formułowanie zarzutu podważającego autorstwo biegłego odnośnie do sporządzonej w sprawie opinii. Należy zaznaczyć, że rola biegłego sądowego, znaczenie i kryteria oceny dowodu z opinii biegłego nie nastroczają zasadniczych wątpliwości w judykaturze i w piśmiennictwie. Dotyczą one zarówno procesowych wymagań związanych z formą i wyznaczonym przez sąd zakresem opinii biegłego, jak i merytorycznej treści opinii. Do kryteriów tych należą m.in. zupełność opinii sporządzonej przez biegłego w zestawieniu z tezą dowodową, prawidłowość przyjętych założeń faktycznych i prawnych, stanowczość i sposób uzasadnienia wyrażonego stanowiska, zgodność z zasadami logiki, powszechnie dostępnej wiedzy i doświadczenia życiowego, obiektywizm i poziom kompetencji biegłego oraz stosowane przezeń metody, jeżeli są one weryfikowalne dla sądu, a także brak sprzeczności i konsekwencja wyводу (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/80, OSNC 2001, nr 4, poz. 64 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, nie publ., z dnia 1 września 2009 r., I PK 83/09, nie publ. i z dnia 14 listopada 2013 r., IV CSK 135/13, nie publ.).

Dodać należy ponadto, że skarżący formułując zagadnienie prawne przyjął, że opinia biegłego sporządzona w sprawie została przygotowana przez biegłego, który został powołany przez sąd orzekający, wraz z pomocą innych osób, które nie zostały powołane przez ten sąd do jej wykonania wspólnie z tym biegłym. U podłoża tego zagadnienia prawnego leży założenie, że w sprawie ustalono, iż osoby, o których mowa, wspólnie z biegłym przygotowywały opinię, uczestnicząc

w jej opracowaniu tak jak biegły, tj. pod względem merytorycznym. Tymczasem Sąd drugiej instancji w tym zakresie ustalił, że biegły sporządził przedstawioną opinię samodzielnie, a osoby, które z nim współpracowały, wykonywały wyłącznie czynności techniczne, niemające wpływu na treść wniosków zawartych w opinii (s. 18-19 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Oznacza to, że zagadnienie prawne, które sformułował skarżący, nie jest związane ze stanem faktycznym sprawy, który w tym zakresie został ustalony.

W judykaturze Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi wobec tego wykazać, że orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Celem uzasadnienia twierdzenia o oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej skarżący wskazał, że miały ją spowodować

naruszenia art. 157 ust. 1 w związku z art. 157 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm., dalej jako „u.g.n.”) i art. 278 § 1 w związku z art. 227 i z art. 382 k.p.c. Według skarżącego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej miało stanowić to, że Sąd drugiej instancji nie poddał sporządzonej w sprawie opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości pod ocenę organizacji zawodowej skupiającej rzeczoznawców majątkowych, jak również to, że Sądy miały przerzucić na biegłego obowiązek dokonania części ustaleń faktycznych i dokonania wykładni prawa w zakresie dotyczącym przyczyn spadku wartości nieruchomości i w konsekwencji bezkrytycznie oprzeć się na jego stanowisku w tym zakresie przy rozstrzyganiu sprawy.

Skarżący nie wykazał jednak, że zastosowanie powołanych przepisów było - w okolicznościach sprawy ustalonych przez Sądy obu instancji - oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżony wyrok jest oczywiście nieprawidłowy. W szczególności w kwestii oceny dowodu z opinii biegłego należy wskazać, że w przypadku istnienia wątpliwości lub niejasności sąd może żądać wyjaśnień lub uzupełnienia opinii, może także, chociaż nie jest do tego zobowiązany, wykorzystać drogę kontroli przewidzianą w art. 157 ust. 3 u.g.n. (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2016 r., III CSK 317/15, nie publ., i z dnia 24 listopada 2016 r., II CSK 100/16, niepubl.). W okolicznościach sprawy brak poddania opinii sporządzonej przez biegłego rzeczoznawcę majątkową pod ocenę organizacji zawodowej rzeczoznawców majątkowych nie naruszał w sposób oczywisty przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Podobnie w okolicznościach sprawy nie może być mowy o oczywistym naruszeniu art. 278 § 1 w związku z art. 227 i z art. 382 k.p.c. W tym zakresie skarżący w istocie zmierzał do podważenia oceny opinii biegłego przyjętej przez Sądy obu instancji, co w postępowaniu kasacyjnym jest wykluczone (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw